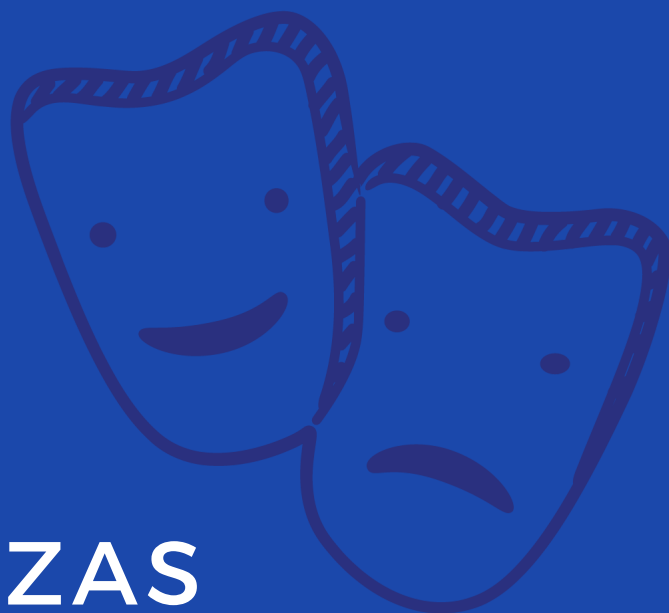

GDAŃSK

Raport
z realizacji
Programu
Operacyjnego

**KULTURA I CZAS
WOLNY**

2020

Raport z realizacji
Programu Operacyjnego
IV. Kultura i czas wolny
za 2020 rok

Spis treści

str. 4

Wprowadzenie. Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2020 r. przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Kultura i czas wolny.

str. 6

Aby zobrazować aktualny stan rzeczy w obszarach kultury i czasu wolnego w Gdańsku, w pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **Fakty i liczby** odnoszące się do wybranych zagadnień odzwierciedlających procesy związane z kulturą i turystyką w Gdańsku.

str. 8

Ze względu na sytuację zaistniałą w 2020 r. związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19 w kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **Działania podjęte w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19**, które zostały wprowadzone w obszarze kultury i czasu wolnego w celu zapobiegania rozprzestrzeniania wirusa.

str. 10

Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **Działań podjętych w 2020 roku w ramach realizacji celów operacyjnych** Programu Operacyjnego Kultura i czas wolny. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowanych jest pięć celów operacyjnych wskazanych w obszarach kultury i czasu wolnego. Wiele podejmowanych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów Operacyjnych, co w tekście zostało odnotowane jako powiązania z innymi Programami.

str. 22

Komentarz Koordynatora to ujęte z perspektywy zarządcy Programu syntetyczne podsumowanie z wprowadzonych w Gdańsku w 2020 r. rozwiązań, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych.

str. 23

Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **Wskaźniki realizacji celów operacyjnych**. Wartości wskazane za lata 2014–2020 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań, interwencji i projektów.

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

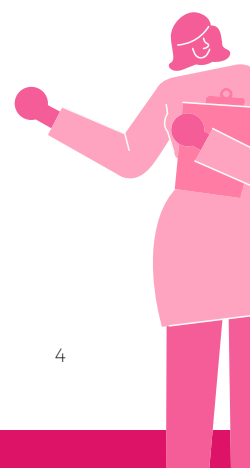
Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie publiczne i sport, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, **Kultura i czas wolny**, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i transport oraz Przestrzeń publiczna.

Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad systematycznym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

Działania podejmowane w ramach Programu służą zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców w kulturze, angażowaniu ich we współtworzenie kultury w Gdańsku, kultywowaniu tożsamości lokalnej i współdziałania w społeczeństwie. Ważnym elementem Programu jest dbałość o dziedzictwo kulturowe oraz infrastrukturę kultury. Wdrażanie Programu ukierunkowane jest również na wzmocnienie kulturalnego potencjału Gdańska oraz lepsze komunikowanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego.

Koordynator Programu

Barbara Frydrych

Dyrektor Biura Prezydenta ds. Kultury, Urząd Miejski w Gdańsku

Opiekun merytoryczny Programu

Aleksandra Dulkiiewicz

Prezydent Miasta Gdańska

Zespół Programowy

Krzysztof Adamczyk

Ewa Adamska

Jadwiga Charzyńska

Waldemar Ossowski

Aleksandra Szymańska

Michał Targowski

Łukasz Wysocki

Jarosław Zalesiński

Celina Zboromirska-Bieńczak

4,5 tys.

wydarzeń stacjonarnych, jak i w formule online zorganizowały w 2020 r. miejskie instytucje kultury

źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury

12,5 tys.

gości wzięło udział stacjonarnych obchodach 40-lecia porozumień sierpniowych w ramach Święta Wolności i Demokracji; wydarzenia transmitowane online obejrzało ponad 107 tys. odbiorców

źródło: Europejskie Centrum Solidarności

1,2 mln zł

to kwota jaką przeznaczono na przyznanie 164 stypendiów kulturalnych gdańskim artystom; w trzech edycjach stypendium artyści złożyli 382 wnioski

źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury, Urząd Miejski w Gdańsku

94,3 tys.

czytelników/posiadaczy Karty do Kultury było zarejestrowanych w 2020 r. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej

źródło: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku

2 mln

gości z Polski i zagranicy (w tym 1,3 mln turystów i 702 tys. odwiedzających) odwiedziło Gdańsk w 2020 r., co oznacza spadek o 44% w porównaniu do roku poprzedniego

źródło: „Turystyka gdańska. Raport roczny za 2020 rok”, Pomorski Instytut Naukowy i Gdańska Organizacja Turystyczna

8,9 pkt

tak w dziesięciostopniowej skali turyści ocenili ogólny poziom zadowolenia z pobytu w Gdańsku w 2020 r.

źródło: „Turystyka gdańska. Raport roczny za 2020 rok”, Pomorski Instytut Naukowy i Gdańska Organizacja Turystyczna

370 tys.

osób odwiedziło w 2020 r. gdańskie zoo, co stanowi spadek o 24% w stosunku do roku poprzedniego

źródło: Gdański Ogród Zoologiczny

16,2 tys.

nowych użytkowników Karty Mieszkańca przybyło w 2020 r. Łącznie z Kartą korzystało ok. 240 tys. osób

źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna

2637

pakietów Karty Turysty sprzedano w 2020 r., a jej użytkownicy skorzystali z 8,8 tys. atrakcji turystycznych

źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2020 ROKU W ZWIĄZKU Z PANDEMIA COVID-19

Pandemia COVID-19 istotnie zaburzyła system tworzenia wszelki działań kulturalnych i korzystania z kultury przez odbiorców. Zawieszono realizację zaplanowanych wydarzeń i zamknięto instytucje. **Zmieniło to sytuację zarówno osób pracujących w sektorze kultury i sektorach powiązanych, jak i odbiorców różnorodnych form działalności kulturalnej.**

Miasto Gdańsk w dobie pandemii koronawirusa stworzyło szereg działań pomocowych dla ludzi kultury, zarówno osób fizycznych, jak i organizacji pozarządowych czy wydawnictw i wydawców. Powołano do życia nowy program stypendialny, program wsparcia księgarń i wydawców pn. Gdański Fundusz Wydawniczy, wprowadzono elastyczne zasady realizacji i rozliczania projektów dla organizacji pozarządowych. Wsparciem objęto ponad 500 podmiotów, organizacji pozarządowych oraz osoby fizyczne.

Z powodu pandemii Covid-19 instytucje kultury jak i organizacje pozarządowe, których zadania były współfinansowane przez miasto podjęły starania, aby dostosować zaplanowane działania do nowej sytuacji. Koncerty, spektakle, spotkania, konferencje, szkolenia, warsztaty i wydarzenia kulturalne przeniesiono do internetu. W związku z przedłużającą się pandemią oraz częstymi zmianami przepisów sanitarnych wydarzenia kulturalne realizowano w różnych formach: stacjonarnej, gdy aktualne obostrzenia na to pozwalały, polegające na streamingu bądź retransmisji lub na łączeniu obu form - w tzw. trybie hybrydowym. Pozytywnym rezultatem gwałtownych zmian warunków organizacyjnych było zwiększenie dostępu publiczności do oferty instytucji kultury. W przyspieszonym tempie nastąpiła cyfryzacja działalności instytucji kultury. Kadry kultury zmieniły lub rozwinęły metody komunikacji z publicznością. W 2020 r. gdańskie instytucje kultury zorganizowały ponad 1000 wydarzeń online.

W celu wzmocnienia mechanizmów działania kultury miasto podjęło wiele działań:

- 164 twórcom przyznano kilkumiesięczne **stypendia kulturalne** w łącznej kwocie 1,2 mln zł.
- W ramach pomocowego programu **Gdańskiego Funduszu Wydawniczego** zakupiono od 50 podmiotów gospodarczych - księgarń i wydawnictw - ponad 10 tys. egzemplarzy różnego typu wydawnictw za łączną kwotę 400,2 tys. zł.
- Na promocję Miasta Gdańska poprzez kulturę, w tym **projekty wydawnicze** przeznaczono kwotę 640,5 tys. zł.
- od artystów w ramach programu **Gdańska Kolekcja Sztuki Współczesnej** zakupiono siedem zestawów dzieł sztuki (58 obiektów) za łączną kwotę 200 tys. zł.
- Na **współpracę w dziedzinie kultury z NGO** przeznaczono kwotę 4,8 mln zł. Podpisano 141 nowych umów grantowych na realizację zadań w 2020 r. w warunkach epidemii przy elastycznych zasadach realizacji. W przypadku grantów wieloletnich kontynuowano realizację 12 umów zawartych w 2019 r.
- Przyznano 75 **nagród** dla artystów, twórców kultury i naukowców w łącznej kwocie 617,2 tys. zł.
- Gdański Archipelag Kultury przeprowadził **konkurs Kultura w Koronie** skierowany dla gdańskich artystów. Wsparcie na realizację projektów artystycznych otrzymało 10 artystów.

- Instytut Kultury Miejskiej, w ramach **wystawy Gdańsk 2020** zaoferował 50 artystom możliwość prezentacji prac, gwarantująca każdemu artyście równe honorarium w wysokości 2 tys. zł.
- Gdańska Galeria Miejska zrealizowała **wystawę Eksperyment: ekslibris**, na którą składały się prace 12 artystów nawiązujących twórczości Guntera Grassa. Powstałe prace po zakończeniu wystawy trafiły do kolekcji Galerii.
- W ramach **Programu Wsparcia Przedsiębiorców** również twórcy prowadzący działalność w lokalach wynajmowanych od Gminy mogli ubiegać się o obniżkę czynszu do wysokości 1 zł netto. Z Programu skorzystało 13 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą związaną z kulturą i 8 podmiotów zarejestrowanych jako fundacje lub stowarzyszenia.
- Podjęto współpracę w ramach Komisji Unii Metropolii Polskich ds. Kultury i Związku Miast Polskich przy **opiniowaniu rządowych aktów prawnych** dotyczących obszaru kultury w czasie pandemii.
- W ramach **Spółecznych Rad Kultury** wypracowano wspólne apele do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie uwzględnienia kultury w programach i tarczach antykrzysowych oraz do Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w sprawie sytuacji organizacji pozarządowych działających w kulturze.
- Wprowadzono **system cotygodniowego raportowania** o sytuacji pandemicznej w gdańskich instytucjach kultury. Zintensyfikowano współpracę z dyrektorami instytucji podczas cyklicznych spotkań online, w szczególności po informacjach o nowych obostrzeniach czy kolejnych etapach odmrażania gospodarki.
- **Koalicja Miast stała się platformą wymiany doświadczeń** polskich samorządów i instytucji kultury, przestrzenią solidarności i współpracy w czasach epidemii. Z inicjatywy Koalicji w kwietniu prezydenci dziewięciu polskich miast apelowali do ministra o wsparcie dla sektora kultur i przedstawili propozycje ustabilizowania sytuacji instytucji kultury.

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2020 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny IV.1. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i aktywności kulturalnej mieszkańców.

- **Miejski Teatr Miniatura** poprowadził pierwsze w historii warsztaty teatralne online, w których wzięło udział 633 uczniów z 23 klas z Gdańska i Pomorza. Teatr zorganizował premierę online spektaklu „Beton” w reżyserii Michała Derlatki na podstawie nagradzanej powieści Moniki Milewskiej „Latawiec z betonu” – w ramach Sceny Inicjatyw Aktorskich. Ponadto wyprodukował cieszący się dużą popularnością miniseriał „**Papety z ostatniej chwili**”. Łączna liczba wyświetleń na kanale YouTube oraz na Facebooku Teatru Miniatura wyniosła prawie 175 tys.

ryc. 1. „Papety: z ostatniej chwili” są jednym z elementów obecności Miniatury online pod hasłem Miniatura dzieciom w sieci. Jest to odcinkowy program dla najmłodszych z wykorzystaniem teatralnych lalek. Mat. Teatr Miniatura /gdansk.pl

- Muzeum Gdańska oferowało wirtualne zwiedzanie dziewięciu oddziałów za pośrednictwem portalu **Wirtualne Muzeum**. Strona ta pozwala poznać historie, zajrzeć do miejsc niedostępnych w muzeum oraz eksplorować zdigitalizowane zbiory. Na portalu dostępnych było 6,7 tys. zdjęć i 69 nagrań. W podobnej formule Europejskie Centrum Solidarności zachęcało pod nazwą **#ecsonline!** do zapoznania się ze zdigitalizowanymi archiwaliami i rozmowami z ekspertami czy udziału w wirtualnym oprowadzaniu po wystawie stałej.
- W zakresie współpracy z Google Cultural Institute utworzono profil **Muzeum Gdańska na platformie Google Arts&Culture**. Od października do listopada 2020 r. trwały prace nad przygotowaniem pierwszej wystawy online na platformie – „Co [się na]daje [do] muzeum?”. To już druga poza Europejskim Centrum Solidarności instytucja obecna na portalu Google Arts&Culture.
- Muzeum Gdańska realizowało w przestrzeni miasta **koncerty carillonowe**, jednocześnie transmitując je na portalu www.gdansk.pl oraz na profilu Carillonów Gdańskich na Facebooku. Odbyło się ponad 100 koncertów. W formule online zorganizowano również **XXII Gdański Festiwal Carillonowy**. W koncertach wzięło udział ponad 15 tys. osób.

- W 2020 r. minęło równo **40 lat od podpisania porozumień w sierpniu 1980 roku**. Z tej okazji w Gdańsku w dniach 14 sierpnia - 1 września 2020 r. zorganizowano obchody 40-lecia podpisania porozumień sierpniowych – **Święto Solidarności i Demokracji**. By uczcić pamięć o strajku w Stoczni Gdańskiej, wśród zaplanowanych w czasie obchodów wydarzeń nastąpiło odsłonięcie tablicy na Szlaku Wolności we Wrzeszczu, a 31 sierpnia, odbyło się symboliczne otwarcie historycznej bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej. W Strefie Społecznej przy ECS zaprezentowały się organizacje pozarządowe, a 31 sierpnia zagościli tam samorządowcy, którzy rozmawiali o sprawach najważniejszych dla kraju. [Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska]
- W ramach obchodów upamiętniających **50-lecie Grudnia '70** zorganizowano (w reżimie sanitarnym) apel pamięci pod pomnikiem Poległych Stoczniovców. Odbyła się konferencja naukowa „Strajki, manifestacje i zajęcia uliczne w PRL i bloku wschodnim”.
- Gdański Teatr Szekspirowski zrealizował cykl wydarzeń edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych pn. **„SzekspirOn”**, umożliwiając zwiedzanie w internecie niedostępnych na co dzień zakamarków teatru. Otworzono internetową platformę tematyczną – on.teatrszekspirowski.pl.
- Cappella Gedanensis zorganizowała m.in. cykl 18 koncertów online w ramach **Letnich Wieczorów u Mennonitów**. Wydarzenia były transmitowane na stronie www.gdansk.pl, Facebooku oraz YouTube.
- Podczas **Międzynarodowego Festiwalu Mozartowskiego „Mozartiana”** odbyło się stacjonarnie pięć koncertów: cztery plenerowe i koncert finałowy w katedrze oliwskiej. Wszystkie wydarzenia były transmitowane online.
- Trwający od 2016 r. **program Otwarty IKM** zrealizowano w 2020 r. częściowo w Sieni IKM, a częściowo – online.
- Mieszkańcy i turyści w czasie pierwszej fali pandemii mogli skorzystać z oferty **kina samochodowego na placu Zebrań Ludowych**.

ryc. 2. Święto Gdańska. Kino samochodowe dla dorosłych na Placu Zebrań Ludowych. fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- Oddziały Gdańskiego Archipelagu Kultury organizowały aktywności skierowane bezpośrednio do mieszkańców dzielnic. Część działań realizowano stacjonarnie – m.in. spotkania autorskie twórców z mieszkańcami Gdańska. W ramach Galerii Otwartej, prowadzonej przez oddział **Projektorni GAK**, udostępniano przestrzeń wystawienniczą instytucji amatorom sztuk plastycznych.
- **Mobilny Dom Kultury** występował na Stogach, na terenie Jaśkowej Doliny, w Śródmieściu i na Siedlcach.

- Amfiteatr Orana w Parku Oruńskim dzięki **Scenie Muzycznej GAK** w sezonie letnim stał się miejscem spotkań artystów z gdańską publicznością. Poza koncertami autorskimi zrealizowano tam spektakle teatralne dla dzieci. Od lipca do sierpnia w wydarzeniach wzięło udział niemal 1,4 tys. osób.
- **Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna** obchodziła **jubileusz 75-lecia działalności**. Rocznica była związana z otwarciem pierwszej wypożyczalni publicznej na terenie Gdańska w dn. 22 lipca 1945 r. przy ul. Grottgera 12 w Oliwie. W ramach obchodów przygotowano wystawy, konkursy i gry miejskie.
- **Obchody 50-lecia Muzeum Gdańska** planowane były na wiosnę, odbyły się z udziałem gości we wrześniu. Podczas gali, na najstarszym zachowanym gdańskim fortepianie, zagrał pianista i kompozytor Sławek Jaskułke. Z okazji obchodów w Dworze Artusa nastąpiło odsłonięcie zrekonstruowanego jelenia w ławie św. Rajnolda, który w darze przekazały Bractwa Ław Dworu Artusa w Lubecie.
- W 2020 r. zespół Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej opracował nową strategię rozwoju Biblioteki uwzględniającą obecną infrastrukturę oraz przewidywane kierunki rozwoju miasta. Poza racjonalizacją sieci filii bibliotecznych w Gdańsku w strategii przewidziano stworzenie nowej siedziby Biblioteki Głównej. WiMBP – jako lider **Gdańskiego Programu Rozwoju Czytelnictwa** – zainicjowała kampanię promującą czytelnictwo. W 2020 r. zlecone zostało opracowanie nowej koncepcji strategii marketingowej. Na gdańskie tory wyjechał tramwaj oznakowany grafiką promującą wydarzenia literackie w mieście. W odpowiedzi na pandemiczne obostrzenia Biblioteka wyprodukowała serię filmów ze spotkaniami autorskimi promujących czytelnictwo.
- W ramach **Gdańskiego Programu Edukacji Kulturowej** w 2020 r. zrealizowano opracowanie dokumentu Gdańskiego Programu Edukacji Kulturowej (który przyjął nazwę Edukacja do Kultury), inwentaryzację wszystkich działań z zakresu edukacji kulturowej prowadzonych w Gdańsku, opracowanie zasad współpracy i współdziałania placówek kultury i oświaty oraz przygotowanie materiałów edukacyjnych – 12 scenariuszy lekcji, przeznaczonych do samodzielnego wykorzystania przez nauczycieli, z zakresu: film, fotografia, muzyka, historia Gdańska, architektura, taniec, animacja kultury, sztuki wizualne i plastyczne, literatura. Ponadto opracowano scenariusz i koncepcję inscenizacji cyklu teatralnych miniatur edukacyjnych (lekcji teatralnych) pt. „Miniatury”.
- Zaktualizowano bazę publicznych i niepublicznych miejsc związanych z kulturą (teatry, centra kultury, galerie, kina, biblioteki, muzea) znajdujących się na udostępnionej na stronach miasta **Mapie Miejsc Kultury**.
- W 2020 r. kontynuowano prace nad projektem **GAPS** (Gdańsk Artyści Przestrzeń Sztuka), stanowiącym część realizowanego zadania „sztuka w przestrzeni publicznej”. Rozpoczęto prace nad inwentaryzacją i opisami dzieł sztuki. Strona GAPS ma umożliwić mieszkańcom, turystom oraz zainteresowanym sztuką w przestrzeni publicznej dotarcie do informacji o obiektach, a tym samym zachęcić ich do spacerów szlakami sztuki w Gdańsku. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym IX. Przestrzeń publiczna\]](#)
- 2020 r. przybyło 16,2 tys. nowych użytkowników **Karty Mieszkańca**. Łącznie z Karty korzystało ok. 240 tys. osób. Ze względu na ograniczenia wynikające z pandemii poziom wykorzystania Karty były niższy niż przed rokiem – odnotowano ponad 46 tys. bezpłatnych wejść do obiektów kultury i atrakcji turystycznych. W ramach prac nad Pakietem Dostępności wykonano audyty sprawdzające dostępność gdańskich obiektów kultury dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

- Hevelianum uczciło **urodziny swojego patrona Heweliusza** przypadające 28 stycznia. Zorganizowano warsztaty dla dzieci, pokaz multimedialny oraz obserwację nieba. Ponadto oferta programowa tego miejsca zyskała nową odsłonę. Za całokształt działalności w 2020 r. Hevelianum otrzymało nagrodę Popularyzator Nauki w konkursie organizowanym przez serwis Nauka w Polsce PAP oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki.
- W ramach współpracy Rady Dzielnicy Aniołki, Hevelianum i Muzeum Gdańska w mieście odbyła się plenerowa mobilna **wystawa** zorganizowana z okazji **250-lecia Wielkiej Alei w Gdańsku**, opowiadająca o historii założenia.
- **Europejska Noc Muzeów** odbyła się, w związku z pandemią COVID-19, w formie wirtualnej. W dniach 16 i 17 maja na stronach internetowych muzeów, galerii i instytucji kultury przygotowano wiele atrakcji, m.in. internetowe zwiedzanie, koncerty, prezentację archiwalnych filmów, wirtualne gry, oprowadzania czy wykłady.
- Instytucje kultury przygotowały **oferę edukacyjną dostosowaną do systemu zdalnego nauczania**. Dział Edukacji Muzeum Gdańska za pośrednictwem platform internetowych prowadził lekcje muzealne w interaktywnej formie. Na profilu w serwisie Facebook wyświetlano – w ramach projektu Wirtualna Akademia Muzeum Gdańska – dwa razy w tygodniu filmy poświęcone historiom dawnego Gdańska z udziałem lektora języka migowego. [[Powiązanie z Programem Operacyjnym I. Edukacja](#)]
- W 2020 r. instytucje kultury pracowały nad przystosowaniem swoich stron internetowych, by zapewnić im **dostępność cyfrową**, m.in. przez uzupełnianie opublikowanych mediów (animacji, filmów) o audiodeskrypcję i opisy tekstowe.
- W ramach projektu **Medialab Gdańsk** przygotowano webinaria dotyczące edukacji medialnej, publikację „Gdańscy Wywoływacze” i cykl seminariów poświęcony „gdańskiej gadce” we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim. W kooperacji z Biblioteką Politechniki Gdańskiej rozpoczęto projekt popularyzujący zasoby domeny publicznej, łączący tłumaczy, historyków i historyków sztuki.

Cel operacyjny IV.2. Zwiększenie atrakcyjności Gdańska jako miasta sprzyjającego rozwojowi kultury.

- Dostosowując się do sytuacji wywołanej pandemią, przeformułowano programy realizowane w latach poprzednich – **Stypendium Kulturalne Miasta Gdańska**, program „Młody Gdańszczanin” i Fundusz Mobilności – łącząc je w jeden program: Stypendium Kulturalne Miasta Gdańska dla twórców zamieszkujących i płacących podatek dochodowy w Gdańsku z przeznaczeniem na proces twórczy, np. powstanie dzieła, wykonanie/wydanie utworu, zorganizowanie wydarzenia artystycznego lub kulturalnego. Stypendia, w wysokości 2,6 tys. zł brutto, były wypłacane co miesiąc przez maksymalny okres pół roku. W trzech edycjach stypendium kulturalnego artyści złożyli 382 wnioski; przyznano 164 stypendia w łącznej kwocie 1,2 mln zł.
- Kontynuowano program **Gdańskie Otwarte Pracownie**. W 2020 r. odbyły się dwa nabory. Nowym najemcom przydzielono siedem lokali przy następujących ulicach: ul. Długie Ogrody 51 i 51A (Galeria Pawlacz - Julia Tymańska i Sebastian Choromański, pracownia sztuk plastycznych), al. Grunwaldzka 52 (zespół Trupa Trupa / Kwiaty, pracownia muzyczna), ul. Gdyńskich Kosynierów 10 (Marek Rogala, pracownia artystyczna), ul. Hołdu Pruskiego 1/1A (Mateusz Michalczyk, pracownia rzeźbiarska), ul. Na Zaspę 19 (Piotr Kaliński, pracownia muzyczna), ul. Na Zaspę 34D (Zuzanna Żak, pracownia artystyczna) oraz ul. Do Studzienki 31 (Marcin Koziół, pracownia muzyczna). We wszystkich edycjach programu wynajęto łącznie 14 lokali w różnych dzielnicach miasta. [[Powiązanie z Programem Operacyjnym VII. Infrastruktura](#)]

- W odpowiedzi na trudną sytuację przedsiębiorców działających w obszarze kultury powstał **Gdański Fundusz Wydawniczy** skierowany do gdańskich księgarni i wydawnictw, dzięki któremu – na podstawie złożonych ofert w procedurze konkursowej – zakupiono wydawnictwa książkowe i muzyczne. W pierwszej odsłonie do konkursu zakwalifikowano 22 wydawnictwa i księgarnie z Gdańska. Zakupiono 3377 książek (129 tytułów) za kwotę 147,5 tys. zł. W drugiej edycji komisja podjęła decyzję o zakupie 6972 książek (451 tytułów) za kwotę 252,8 tys. zł.
- W ramach **Gdańskiego Pakiet Wsparcia Przedsiębiorców** również twórcy prowadzący działalność w lokalach wynajmowanych od gminy mogli ubiegać się o obniżkę czynszu do wysokości 1 zł netto. Z programu skorzystało 13 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą związaną z kulturą i osiem podmiotów zarejestrowanych jako fundacje lub stowarzyszenia. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym V. Innowacyjność i Przedsiębiorczość\]](#)
- Instytut Kultury Miejskiej zorganizował **wystawę „Gdańsk 2020”** w formie prezentacji online, wspierając w ten sposób gdańskich twórców i artystów poprzez odpłatną prezentację ich twórczości. Z budżetu instytucji przeznaczono 100 tys. zł na honoraria dla 50 artystów. Zorganizowano online wernisaż wystawy i stworzono stronę internetową projektu.
- W przestrzeni miejskiej zrealizowano **projekty artystyczne z udziałem młodych twórców** z Gdańska. Były to m.in.: „Sekrety” Instytutu Kultury Miejskiej, „Windows 2020. Nowe Zjawiska” w LKW Gallery (CSW Łaźnia) czy „Kultura w Koronie” GAK.

ryc. 3. Projekty artystyczne w ramach cyklu "Sekrety" Instytutu Kultury Miejskiej - Adam Witkowski (Patrzę na was wszystkich z góry) i Eugenia Tynna (Alfabet gdański). Fot. Bogna Kociumbas

- W 2020 r. wydano 29 zezwoleń dla plastyków na prowadzenie **działalności wystawienniczo-handlowej** przy ulicach: Długiej, Długim Targu, Tokarskiej i św. Ducha.
- W związku z tworzeniem **Gdańskiej Kolekcji Sztuki Współczesnej** zakupiono siedem zestawów dzieł sztuki: film Teresy Tyszkiewicz „Ziarno”, sesję zdjęć dokumentującą performance Grupy COX, fotografie analogowe dokumentujące performance Anny Kutery, oryginały komiksów – opowieści rysunkowych Pawła Paulusa Mazura, archiwum performance Piotra Wyrzykowskiego z lat 90., film wideo „Silence of taming” Andrzeja Karmasza oraz podświetlaną fotografię cyfrową (light box) Mateusza Pęka. Dzieła sztuki zostały przekazane w depozyt Muzeum Narodowego w Gdańsku.

- W 2020 r. nie pomniejszono kwoty pierwotnie przeznaczanej na **konkursy ofert na realizację zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego**. Odbłyły się trzy konkursy: 1) na wydarzenia kulturalne, 2) na działania kulturalne, 3) na działania kulturalne na rzecz integracji społecznej, wyrównywania szans i praw człowieka. W czasie pandemii wprowadzono maksymalną elastyczność, aby każdy z grantobiorców mógł dostosować się do sytuacji epidemicznej i złożyć aktualizację wniosku. Łącznie do konkursów wpłynęło 236 ofert, z czego dofinansowanie przyznano 96 – w kwocie ponad 2,2 mln zł.
- Kontynuowano **12 projektów wieloletnich**, przeznaczając na nie kwotę 2,5 mln zł. Prowadzono nabór tzw. małych grantów z dofinansowaniem do 10 tys. zł (w tym na działalność kulturalną online). Zawarto 64 umowy w łącznej kwocie 594,2 tys. zł.
- Na **promocję Miasta Gdańska poprzez kulturę**, w tym projekty wydawnicze, przeznaczono kwotę 640 537 zł.
- Kontynuowano wypracowany przez lata **system przyznawania nagród** obejmujący pełne spektrum działalności artystycznej, kulturowej i naukowej mieszkańców Gdańska. W 2020 r. przyznano w tym zakresie 75 nagród w łącznej kwocie 617,2 tys. zł, doceniając w ten sposób osoby zaangażowane we współtworzenie i promowanie gdańskiej kultury, m.in.:
 - **Nagrodę Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury „Splendor Gedanensis”** przyznano prof. Katarzynie Józefowicz za cykl wystaw indywidualnych, fotografowi Chrisowi Niedenthalowi za album „Gdańsk 2018” oraz prof. Alinie Ratkowskiej za książkę „Śladami Goldberga. Życie i twórczość gdańskiego klawesynisty i kompozytora Johanna Gottlieba Goldberga” i album „Johann Gottlieb Goldberg – Complete Solo Harpsichord Works”.
 - **Tytuł Mecenasa Kultury Gdańska** otrzymała Ziaja Ltd Zakład Produkcji Leków Sp. z o.o.
 - 62 osoby otrzymały Nagrodę Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury, przyznaną indywidualnym twórcom za całokształt pracy artystycznej i osiągnięcia na polu ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz dokonania w upowszechnianiu kultury wśród mieszkańców Gdańska, w kraju i za granicą.
 - **Nagrodę Teatralną Miasta Gdańska** otrzymali aktorzy: Edyta Janusz-Ehrlich, Piotr Biedroń i Damian Styrna. Honorową Nagrodę Specjalną przyznano Teatrowi Wybrzeże za „Śmierć komiwojażera” w reżyserii Radka Stępnia.
 - **Nagrodę Naukową Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza** za 2019 rok w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych otrzymała prof. dr hab. Małgorzata Myśliwiec za wybitne osiągnięcia naukowe dotyczące diagnostyki oraz terapii komórkowej dzieci z cukrzycą; z kolei w kategorii nauk humanistycznych i społecznych – ks. bp dr hab. Marcin Hintz za wkład w zgłębianie myśli społeczno-politycznej protestantyzmu.
 - **Nagrodę Miasta Gdańska dla Młodych Naukowców im. Jana Uphagena** za rok 2019 w kategorii nauk przyrodniczych i ścisłych otrzymała dr Karolina Pierzynowska za osiągnięcia w poszukiwaniu nowych terapii i metod leczenia chorób neurodegeneracyjnych, a w kategorii nauk humanistycznych i społecznych – mgr Aleksandra Mańkowska za wybitne osiągnięcia w zakresie zrozumienia neuropsychologicznych podstaw orientowania uwagi wzrokowej.
 - **Nagrodę Europejskiego Poety Wolności** otrzymały irlandzka poetka Sinéad Morrissey za tom „O równowadze” oraz jej tłumaczka Magda Heydel.
 - W **Konkursie Literackim im. Bolesława Faca** nagrodą za 2019 rok został wyróżniony Artur Przybysławski za książkę pt. „Pan Profesor”.

- Prowadzono **programy rezydencyjne** kierowane do twórców polskich i zagranicznych. W ramach Programu Rezydencyjnego CSW Łaźnia w 2020 r. odbyły się stacjonarne rezydencje artystyczne oraz bilateralne rezydencje artystyczne Gdańsk – Strasburg w trybie zdalnym. Z kolei w związku z realizacją **programu rezydencyjnego ICORN** wspierającego pisarzy prześladowanych z powodów politycznych do Gdańska zaproszono pochodzącego z Tadżykistanu pisarza i dziennikarza Khairullo Mirsaidova.
- W ramach **miejskiego systemu tablic pamiątkowych** umieszczono trzy nowe tablice w dzielnicy Oliwa poświęcone artystom: Malwinie Szczepkowskiej, Zdzisławowi Kałędkiewiczowi i Andrzejowi Nałęcz-Sobieszczańskiemu. Jednym z wydarzeń obchodów 40. rocznicy porozumień sierpniowych było odsłonięcie tablicy przy ul. Sienkiewicza 10 we Wrzeszczu upamiętniającej spotkanie opozycjonistów, podczas którego zapadła decyzja o rozpoczęciu strajku w Stoczni Gdańskiej w 1980 r.
- Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę pozwalającą na wzniesienie **pomnika Ignacego Jana Paderewskiego** przy dawnym Domu Zdrojowym.
- W ramach **obchodów 50-lecia wydarzeń Grudnia '70** odsłonięto specjalne **płyty chodnikowe** – wykonane z brązu płaskorzeźby upamiętniające ofiary masakry grudniowej w miejscach, w których zostały one zamordowane. Autorką płyt jest rzeźbiarka Lucyna Kujawa.
- Na cmentarzu Łostowickim zrealizowano we współpracy ze Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim **obelisk upamiętniający Kaszubów, Pomorzan i gdańszczan zamordowanych podczas II wojny światowej**.
- Przygotowano i ogłoszono, na podstawie uchwały Rady Miasta Gdańska z 2019 r., otwarty **konkurs rzeźbiarski na projekt pomnika piosenkarki Ireny Jarockiej**.
- W 2020 r. prezydent miasta Gdańska zatwierdziła jako **patronów nowych tramwajów**: Zbigniewa i Macieja Kosycarzów, markiza Bonifacio, Olgę Krzyżanowską, Balbinę i Michała Bellwonów, Antoniego Lendziona, Andrzeja Grubbę, Jerzego Doerffera, Annę Podhajską, Zbigniewa Jujkę, Alinę Pienkowską, Hermanna Kullinga, Janusza Sokołowskiego, Wandę Szczepułę, Aleksandrę Olszewską, Bożenę Aksamit, Janinę Jarzynównę-Sobczak, Andrzeja Wajdę, Mariana Kołodzieja, Jerzego Sampa.
- W ramach **działań inwestycyjnych**:
 - Cappella Gedanensis podpisała umowę na dokumentację techniczną adaptacji Kościoła Mennonitów na Biskupiej Górze, w którym ma powstać przestrzeń dla koncertów i innych wydarzeń kulturalnych,
 - rozpoczęto prace nad adaptacją lokalu w Oliwie z przeznaczeniem na program rezydencyjny w ramach współpracy z Unią Literacką - organizacją zrzeszającą pisarzy. Operatorem rezydencji jest Instytut Kultury Miejskiej,
 - zakończono uzgodnienia dotyczące piwnic w historycznym budynku na Placu Obrońców Poczty Gdańskiej, w których zaplanowano rozszerzenie wystawy stałej Muzeum Poczty Polskiej,
 - Muzeum Gdańskie podpisało umowę na adaptację Wielkiego Młyna w Gdańsku - nowej siedziby Muzeum Bursztynu,
 - pozytywnie rozpatrzono wniosek dotyczący rewitalizacji Twierdzy Wisłoujście, złożony przez Muzeum Gdańskie do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020,
 - Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna uruchomiła filię biblioteczną przy ulicy Lawendowej w budynku Szkoły Podstawowej nr 6,
 - wykonano remont Biblioteki Morenowej,

[Powiązanie z Programem Operacyjnym VII. Infrastruktura]

- przygotowano dokumentację techniczną dla planowanej inwestycji na Stogach przy ul. Szpaki, gdzie ma powstać miejsce łączące funkcje kulturalne i społeczne: bibliotekę, sale warsztatowe do zajęć z profilaktyki,
- trwały prace nad przebudową i zmianą sposobu użytkowania Domu Zdrojowego w Brzeźnie,
- rozpoczęto prace przygotowawcze w Gdańskim Ogrodzie Zoologicznym polegające na stworzeniu nowej ekspozycji wraz z budową pawilonów dla flamingów, pelikanów i innych ptaków afrykańskich,
- trwały uzgodnienia projektów budowlanych Domu Chodowieckiego i Grassa z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- stworzono koncepcję filmu będącego częścią Sali makiety Gdańska i prezentacji multimedialnej w budynku Kunstzu Wodnego, nowej siedzibie Instytutu Kultury Miejskiej.

Cel operacyjny IV.3. Wzmacnianie ponadlokalnego i międzynarodowego znaczenia Gdańska poprzez kulturę.

- **Patronem roku 2020 został Lech Bądkowski.** Podczas całorocznych obchodów 100. rocznicy urodzin patrona odbywały się debaty, spotkania, spacer, promocje książek. W Teatrze Wybrzeże wystawiono inscenizację dramatu Lecha Bądkowskiego „Sąd nieostateczny” w języku kaszubskim. Opublikowano książki Sławiny Kosmulskiej „(Nie)znane życie figuranta Lecha Bądkowskiego” oraz „Lech Bądkowski, jakiego znaleźliśmy. Lech Bądkowski o sobie” pod red. Marka Adamkowicza i Iwony Joć-Adamkowicz. Wśród pozycji książkowych znalazł się także komiks „Fala Wolności. Opowieść o Lechu Bądkowskim”. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym III. Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska\]](#)

ryc. 4. Symposium LECH BĄDKOWSKI I JEGO IDEE oraz wystawa dedykowana pisarzowi, publicyście i działaczowi społecznemu, Europejskie Centrum Solidarności. Fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- **Nagrodę pieniężną będącą częścią Nagrody Księżniczki Asturii**, zwanej hiszpańskim Noblem i przyznanej w kategorii Zgoda miastu Gdańsk w 2019 r., przekazano PAN Bibliotece Gdańskiej. To druga najstarsza (po Bibliotece Jagiellońskiej) księżnica w Polsce, która od 425 lat służy mieszkańcom miasta.

- **Prof. dr hab. Jerzy Limon, dyrektor Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego**, anglista, historyk, tłumacz literatury angielskiej, teatrolog, pisarz i nauczyciel akademicki z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego, został **laureatem XXI edycji Nagrody im. prof. Aleksandra Gieysztora**. Nagroda jest przyznawana od 21 lat za wybitne osiągnięcia w dziedzinie ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego. Wyróżnienie zostało przyznane prof. J. Limonowi za stworzenie Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego jako miejsca wyjątkowego, łączącego tradycję z nowoczesnością.
- Akademia Fonograficzna w 2020 r. doceniła twórczość gdańskich muzyków i przyznała dwa **Fryderyki**: Szymonowi Sutorowi w kategorii Fonograficzny Debiut Roku – Jazz oraz prof. Alinie Ratkowskiej za album „Johann Gottlieb Goldberg – Complete Solo Harpsichord Works” w kategorii Album Roku – Muzyka Dawna.
- Z powodu pandemii nie odbyły się: Festiwal Teatrów Plenerowych i Ulicznych FETA, Festiwal Narracje oraz Festiwal Solidarity of Arts oraz Gdańskie Targi Książki. W zmienionej formule zorganizowano: 24. Festiwal Szekspirowski (transmitowany na platformie VOD przeznaczony do prezentacji wydarzeń kulturalnych), Festiwal Jazz Jantar (w formie hybrydowej – stacjonarnie i online), konferencję Marketing w Kulturze (w formie online), All About Freedom Festiwal (online), Europejską Noc Muzeów (online) i Dni Mniejszości Narodowych – Biografie Gdańskie (online). W formie hybrydowej odbyła się 15. edycja Festiwalu Goldbergowskiego, obejmująca emisje internetowe koncertów zarejestrowanych lokalnie w miejscach działalności muzyków zaproszonych na festiwal. Wydarzenie to zorganizowano w kilku krajach: Niemczech, Francji, Szwajcarii i Polsce, dzięki czemu pozyskano nowych partnerów w promocji kulturalnej spuścizny Gdańska.
- **Festiwal Actus Humanus** odbył się bez udziału publiczności, a koncerty były rejestrowane i transmitowane przez Program 2 Polskiego Radia oraz streamingowane w internecie w ogólnodostępnej formule. Według estymacji Programu 2 PR transmitowanych na żywo koncertów Actus Humanus wysłuchało na antenie PR2 oraz antenach innych rozgłośni (transmitujących gdańskie koncerty w ramach współpracy Europejskiej Unii Nadawczej) blisko 2,5 mln słuchaczy, a wszystkie transmisje online obejrzało blisko 150 tys. odbiorców z całego świata.
- Podczas obchodów Święta Wolności i Demokracji wręczono **Nagrodę Literacką Miasta Gdańska Europejski Poeta Wolności 2020**. Galę uświetniła wersja koncertowa **opery „ahat-ilī – siostra bogów” do libretta Olgi Tokarczuk**, wykonana w obecności noblistki, która jest jednocześnie jurorką konkursu EPW.
- W tradycyjnej formie odbyły się: obchody 40-lecia Porozumień Sierpniowych, festiwal Wilno w Gdańsku, XV Międzynarodowy Festiwal Mozartowski „Mozartiana” oraz przeniesiony z kwietnia na wrzesień Gdańsk Lotos Siesta Festival 2020.
- W 2020 r. w ramach promocji **Gdańska jako Światowej Stolicy Bursztynu** zostały zorganizowane wystawy w Jarosławcu, w Krynicy Morskiej, we Władysławowie i w Gdańsku. Z powodu pandemii COVID-19 27. **Międzynarodowe Targi Bursztynu i Biżuterii Amberif** odbyły się w sierpniowym terminie zarezerwowanym dotychczas dla targów Ambermart (które w 2020 r. się nie odbyły). W tych utrudnionych warunkach swoją ofertę zaprezentowało ok. 230 wystawców – zdecydowana większość z nich to polscy producenci biżuterii z bursztynem. Konkurs Mercurius Gedanensis organizowany od 1995 r. i dedykowany wystawcom, którzy projektują i wykonują prace, zyskał nową nazwę - Amberif Selection. Z 50 prac nadesłanych w 2020 r., jury wyróżniło prace NAC Amber i CHILLI Ireneusza Głaza. W 2020 r. Muzeum Gdańska zamknęło swoje podwoje w siedzibie mieszczącej się od 15 lat w Zespole Przedbramia, by otworzyć je w zaadaptowanym do tego celu Wielkim Młynie. Otwarcie muzeum w nowej aranżacji zaplanowano na lipiec 2021 r.

ryc. 5. Gala wręczenia Nagrody Literackiej Miasta Gdańska Europejski Poeta Wolności 2020, Filharmonia Bałtycka. W 2020 r. nagrodę z rąk Prezydent Miasta Gdańska odebrała Sinéad Morrissey z Irlandii i tłumaczka jej wierszy Magdalena Heydel. Fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- Złożony na początku 2020 roku w Paryżu **wniosek pn. „Stocznia Gdańska – miejsce narodzin Solidarności i symbol upadku żelaznej kurtyny w Europie” o wpisanie Stoczni Gdańskiej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO** przeszedł pozytywnie pierwszy etap oceny ekspertów z Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych ICOMOS, co stanowi kluczowy element procedury wpisu na listę UNESCO. Ostateczna decyzja w tej sprawie powinna zapaść w połowie 2021 r.
- Gdańsk jest obecnie jedynym miastem w Polsce, które może poszczycić się działającymi carillonami. Kultura carillonowa w Gdańsku została wpisana na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Wpis ten jest pierwszym etapem na drodze starań o **wpisanie unikatowej w skali kraju gdańskiej kultury carillonowej na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO**. Zrealizowano zamówienia kompozytorskie na muzykę carillonową. Nowe kompozycje Pawła Mykietyna i Elżbiety Sikory zostały wykonane po raz pierwszy w sierpniu 2020 r. na carillonach Ratusza Głównego Miasta oraz kościoła św. Katarzyny. W grudniu Narodowy Instytut Dziedzictwa wpisał gdańską muzykę carillonową na „Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego”. [\[Powiązanie z Programem Operacyjnym IX. Przestrzeń Publiczna\]](#)
- Utrzymane zostało **członkostwo w sieciach współpracy i w międzynarodowych organizacjach kulturalnych i turystycznych**: Eurocities, Związek Miast Bałtyckich, ICORN, Cruise Baltic, czy European Cities Marketing. Kontynuowano projekty międzynarodowe, Versopolis, PS2 – The People Smart Sculpture, Artecitya, International Association of Curators of Contemporary Art, Action Culture Europe, Appolonia, Europe for Festivals – Festivals for Europe (EFFE), River Cities Platform oraz działania w ramach międzynarodowego programu UrbCultural Planning (Interreg Południowy Bałtyk).

ryc. 6. Grafika promująca działania pod hasłem #CityWillWait związane z przeciwstawianiem się kryzysowi wywołanemu przez pandemię koronawirusa, które realizowały metropolitalne organizacje turystyczne w Gdańsku, Warszawie, Poznaniu i Łodzi. Mat. Gdańska Organizacja Turystyczna

- Pomimo ograniczeń związanych z pandemią przedstawiciele GOT uczestniczyli w pięciu wydarzeniach **promujących turystykę indywidualną**: targach MATKA w Helsinkach, FITUR w Madrycie oraz lokalnie – w Jarmarku św. Dominika, Podniebnym Bazarze na Wyspie Sobieszewskiej i Jarmarku Bożonarodzeniowym (wirtualnie). Stoiska GOT odwiedziło łącznie 5,8 tys. osób.
- **Akcja #GdanskWillWait**, do której przyłączyło się 12 innych polskich miast (Warszawa, Poznań, Łódź, Lublin, Toruń, Olsztyn, Kielce, Sopot, Opole, Kraków, Szczecin, Gdynia), dotarła do ok. 16 mln odbiorców. Projekt został wyróżniony w międzynarodowym Konkursie Dobrych Praktyk przeprowadzonym w ramach Kongresu Współpracy Transgranicznej Lublin 2020, a także otrzymał nominację do nagrody Bessie Awards w kategorii „Współpraca roku” przyznawanej przez organizację Wanderful.
- W odpowiedzi na ograniczenia w ruchu turystycznym Gdańska Organizacja Turystyczna przygotowała i udostępniła na portalu YouTube **siedem wirtualnych spacerów po Gdańsku** z przewodnikami. Materiał został wyświetlony ok. 1,3 mln razy. Ponadto zorganizowano wirtualny spacer po Gdańsku na potrzeby rynku chińskiego. Streaming na żywo był odbierany przez 200 tys. osób. Uruchomiono również **kanał turystyczny VisitGdansk TV**, na którym zamieszczono 16 odcinków wyświetlonych ponad 10 tys. razy.

Cel operacyjny IV.4. Podnoszenie jakości zarządzania w kulturze i turystyce.

- Realizowano **projekty kierowane do liderów działalności kulturalnej, animatorów, managerów kultury, edukatorów oraz kadry nauczycielskiej**, takie jak: Akademia Nowych Mediów, MediaLab Gdańsk, Bardzo Młoda Kultura oraz Active Citizens
- Instytut Kultury Miejskiej zrealizował działania wspierające kadry kultury i sztuki, cykl szkoleniowy „Sztuka to praca” dla artystów i artystek rozpoczynających pracę w sektorze kultury oraz szkolenia w Akademii Aktywnej Społeczności dla osób działających w pomorskich organizacjach pozarządowych, lokalnych aktywistów i aktywistek.
- W konferencji **„Marketing w kulturze”** w formie online wzięło udział 420 osób. Dodatkowo podczas dwudniowego wydarzenia można było uczestniczyć w 16 szkoleniach.

ryc. 7. Konferencja Marketing w kulturze – ogólnopolskie spotkania osób zajmujących się promocją, komunikacją i marketingiem w instytucjach kultury. Fot. Daria Szczygieł

- Wśród **inicjatyw badawczych Obserwatorium Kultury** znalazły się: badanie potrzeb i oczekiwań gdańskiego środowiska kulturalnego w obliczu zmian wywołanych pandemią wirusa COVID-19, badania publiczności online gdańskich instytucji kultury w czasie i po wybuchu pandemii, badanie foresightowe „Gdańsk Przyszłości” we współpracy z InFuture Institute.
- W ramach współpracy z Open Eyes Economy Gmina Miasta Gdańska zrealizowała **etap przygotowawczy do badania pn. „Oddziaływanie sektorów kultury i czasu wolnego na gospodarkę miasta Gdańska”**. Badanie będzie kontynuowane w kolejnych latach przez Obserwatorium Kultury przy IKM.
- GOT zrealizował **badania** dotyczące wpływu COVID-19 na hotele i restauracje w Gdańsku oraz na branżę turystyczną w województwie pomorskim, a także badanie mieszkańców Gdańska pod kątem syndromu NIMBY (Not In My Back Yard) – czy gdańszczanie obawiają turystów.

Rok 2020 poświęcony na całym świecie walce z pandemią koronawirusa COVID-19 odcisnął również silne piętno na kulturze. Niestety, wśród śmiertelnych ofiar wirusa w Gdańsku znalazł się również pomysłodawca i wieloletni dyrektor Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego, wybitny anglista i szekspiolog, profesor Jerzy Limon.

Analizując sytuację w gdańskiej kulturze – w najtrudniejszym położeniu znaleźli się twórcy i artyści od lat funkcjonujący poza systemem świadczeń społecznych. I to oni stali się głównymi adresatami przygotowanego pakietu miejskich programów dla środowisk kultury. Znalazły się w nim stypendia dla twórców, konkursy dla wydawnictw i małych księgarni, obniżki czynszów w lokalach miejskich, w których prowadzona była działalność kulturalna, a także nowe zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Trudności nie ominęły również zespołów instytucji kultury. Utrata przychodów i częste zmiany przepisów dotyczące obostrzeń sanitarnych powodowały chaos i trudności w prowadzeniu działalności instytucjonalnej. Na skutek wprowadzanych zamknięć, zwanych lockdownami, zerwaniu uległy bezpośrednie relacje w odbiorcami, widzami czy zwiedzającymi. Instytucje artystyczne odwoływały, zawieszały bądź organizowały wydarzenia w formach online, a kiedy było to możliwe – stacjonarnej lub mieszanej – zarówno stacjonarnej jak i online. Jedynymi pozytywnymi skutkami tej dramatycznej sytuacji są przyspieszenie cyfryzacji działalności kulturalnej oraz demokratyzacja dostępu do kultury. W pierwszej fazie pandemii nierzadko elitarna, odpłatna oferta instytucji artystycznych była udostępniana całkowicie nieodpłatnie w internecie, w kolejnych miesiącach część instytucji opanowała system odpłatnego udostępniania treści i prezentacji wydarzeń za pośrednictwem platform VOD bądź streamingów za pośrednictwem innych kanałów internetowych. Zmieniły się narzędzia i język komunikacji bezpośredniej; pojawiły się nowe metody kontaktu z uczestnikami zjawisk kulturalnych, które zapewne staną się przedmiotem analiz badawczych w nieodległej przyszłości.

Barbara Frydrych

Dyrektor Biura Prezydenta ds. Kultury
Urząd Miejski w Gdańsku

Wskaźniki realizacji Programu Operacyjnego Kultura i czas wolny [2014-2020]

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
IV.1. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i aktywności kulturalnej mieszkańców Gdańska.	IV.1.a. Dostępność dzielnicowych instytucji kultury w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 6 – najlepszą</i>	3,18	•	3,46	•	3,62	•	•
	IV.1.b. Liczba osób, które skorzystały z oferty o charakterze kulturalnym i edukacyjnym w miejskich instytucjach kultury oraz w lokalnych centrach aktywności. <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury</i>	908 235	1 248 033	1 484 825	1 818 643	1 412 242	2 144 221	1 024 884
	IV.1.c. Uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych w Gdańsku. <i>Odsetek respondentów badania „Jakość życia w Gdańsku”, a którzy zadeklarowali, że uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych „1-2 razy w m-cu”, „3- 4 razy w m-cu” oraz „raz w tyg. i więcej”</i>	•	•	23,10%	•	21,00%	•	•
	IV.1.d. Atrakcyjność oferty kulturalnej Gdańska w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 6 – najlepszą</i>	3,83	•	4,02	•	4,13	•	•
	IV.1.e. Atrakcyjność oferty spędzania czasu wolnego w Gdańsku w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 6 – najlepszą</i>	•	•	4,08	•	4,14	•	•
	IV.1.f. Dostępność informacji na temat imprez i wydarzeń kulturalnych oraz oferty czasu wolnego w Gdańsku w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocena w skali szkolnej 6-stopniowej z badania „Jakość życia w Gdańsku”, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą, a 6 – najlepszą</i>	3,57	•	3,68	•	3,80	•	•
	IV.1.g. Czytelnicy bibliotek publicznych w Gdańsku w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. <i>Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny</i>	255	256	252	254	256	255	200

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	IV.1.h. Liczba książek przeczytanych w ciągu roku przez mieszkańca Gdańska. <i>Średnia deklarowana liczba książek przeczytanych przez respondentów badania „Jakość życia w Gdańsku”</i>	•	•	11	•	11	•	•
IV.2. Zwiększenie atrakcyjności Gdańska, jako miasta sprzyjającego rozwojowi kultury.	IV.2.a. Liczba beneficjentów programów stypendialnych i rezydencjalnych prowadzonych przez miasto Gdańsk. <i>*Liczba stypendystów (beneficjentów: Stypendium Kulturalnego Miasta Gdańska, Młody Gdańszczanin, Fundusz Mobilności)</i> <i>**Liczba artystów, którzy odbyli rezydencję w CSW „Łażnia” Nowym Porcie + liczba gdańskich artystów wydelegowanych przez „Łażnię” na zagraniczne pobyty rezydencyjne.</i> <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury</i>	149*	146*	147*	154*	204*	261*	164*
		11*	19+2*	13+2*	23*	32*	48*	26*
	IV.2.b. Liczba działań międzysektorowych realizowanych przez instytucje kultury angażujących np. placówki oświatowe, socjalne, twórców oraz przedstawicieli biznesu. <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury</i>	541	669	923	1 219	891	1 078	537
	IV.2.c. Liczba lokali komunalnych udostępnionych do działań kulturalnych i artystycznych. <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury</i>	22	8	8	7	•	•	7
IV.3. Wzmocnienie ponadlokalnego i międzynarodowego znaczenia Gdańska poprzez kulturę.	IV.3.a. Liczba wydarzeń i imprez kulturalnych i rozrywkowych o znaczeniu ponadlokalnym i międzynarodowym finansowanych bądź współfinansowanych przez miasto. <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury</i>	12	12	12	13	21	20	14
	IV.3.b. Liczba turystów krajowych przyjeżdżających do Gdańska. <i>Źródło: Raport „Turystyka gdańska”</i>	880 952	681 494	906 000	950 942	1 273 544	1 277 141	1 052 343
	IV.3.c. Liczba turystów zagranicznych przyjeżdżających do Gdańska. <i>Źródło: Raport „Turystyka gdańska”</i>	505 687	375 612	504 000	792 117	742 509	935 437	235 476

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	IV.3.d. Odsetek turystów, których głównym celem przyjazdu do Gdańska jest udział w wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych, sportowych. <i>Źródło: Raport „Turystyka gdańska”</i>	•	6,35%	9,49%	10,01%	6,50%	9,00%	9,82%
	IV.3.e. Atrakcyjność oferty kulturalnej Gdańska w ocenie turystów. <i>Źródło: Raport „Turystyka gdańska”</i>	4,14	4,34	4,38	4,34	4,17	4,14	4,07
	IV.3.f. Liczba pakietów turystycznych dostępnych na rynku w danym roku. <i>Źródło: Gdańska Organizacja Turystyczna</i>	1	1	3	3	4	5	4
	IV.3.g. Przystępność i jakość wielojęzycznego oznakowania miasta w ocenie turystów. <i>Średnia ocena respondentów w badaniu „Turystyka gdańska” w skali 5-stopniowej, gdzie 1 oznacza „bardzo słaba”, a 5 – „bardzo dobra”</i>	4,18	4,09	4,00	4,00	4,33	4,38	4,27
	IV.3.h. Odsetek turystów, którzy poleciliby swoim znajomym lub rodzinie odwiedzenie Gdańska. <i>* Odsetek badanych osób, które udzieliły odpowiedzi „tak” i „zdecydowanie tak”. Źródło: Raport „Turystyka gdańska. Raport roczny”</i>	•	•	73,59%	74,00%	77,09%	45,76%	71,89%
IV.4. Podnoszenie jakości zarządzania w kulturze i turystyce.	IV.4.a. Liczba osób działających w kulturze i turystyce, które wzięły udział w działaniach podnoszących kompetencje (warsztaty, szkolenia). <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury oraz Gdańska Organizacja Turystyczna</i>	208	929	788	1 844	1090	1776	716
	IV.4.b. Liczba działań podnoszących kompetencje (warsztaty, szkolenia) skierowanych do osób działających w kulturze i turystyce. <i>Źródło: Biuro Prezydenta ds. Kultury oraz Gdańska Organizacja Turystyczna</i>	6	43	40	155	157	143	123

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska
Marcin Hrynkiewicz
Radosław Kleina
Żaneta Kucharska
Aleksandra Madajczyk
Sandra Stelmak
Robert Wójcik
Jacek Zabłotny

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku
ul. Nowe Ogrody 8/12
80-803 Gdańsk
www.gdansk.pl/strategia

GDAŃSK 2021

Dokument "Gdańsk Programy Operacyjne 2023" został przyjęty Uchwałą Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 roku